

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1681

Vragen van het lid **Kuiken** (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de voorlichting van kinderen en ouders over de coronamaatregelen en -vaccinatie* (ingezonden 6 januari 2022).

Antwoord van Minister **Kuipers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 14 februari 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 1442.

Vraag 1

Deelt u de opvatting dat het (vrijwillig) vaccineren van kinderen een belangrijke bijdrage kan leveren aan de bestrijding van het coronavirus? Deelt u de opvatting dat door het tegengaan van verspreiding onder en door deze doelgroep kwetsbaren beschermd worden, scholen veilig gehouden worden en long-covid klachten bij kinderen voorkomen worden?

Antwoord 1

Op 10 december jl. adviseerde de Gezondheidsraad over het vaccineren van kinderen in de leeftijd van 5 tot 11 jaar. Door de opkomst van de omikronvariant is de Gezondheidsraad gevraagd dit advies te actualiseren. In het herziene advies van 19 januari jl. handhaaft de Gezondheidsraad het advies om het vaccin van BioNTech/Pfizer beschikbaar te stellen aan deze leeftijdsgroep. We weten inmiddels dat de meeste kinderen geen of weinig klachten hebben wanneer zij besmet raken met het coronavirus. Het lijkt erop dat de omikronvariant voor nog minder klachten zorgt bij kinderen. De kans op ziekenhuisopname is bij kinderen van 5 tot en met 11 jaar klein. Meestal hebben kinderen die met een coronabesmetting worden opgenomen al een onderliggende aandoening. Kinderen met een kwetsbare gezondheid zijn daarom in december al uitgenodigd voor een coronavaccinatie.

Een belangrijke overweging om ook gezonde 5–11-jarigen een coronavaccinatie aan te bieden is, dat er een hele kleine kans is dat een corona-infectie leidt tot MIS-C (Multisystem Inflammatory Syndrome in Children). MIS-C is een overreactie van het afweersysteem, die enkele weken na een (milde) corona-infectie kan optreden. Deze zeldzame maar ernstige complicatie komt naar schatting voor bij 1:4000 corona-infecties. Uit recente data blijkt dat vaccinatie beschermt tegen het ontwikkelen van MIS-C. Of deze bescherming van vaccinatie ook geldt voor het optreden van MIS-C bij een infectie met de omikronvariant is niet bekend, maar wel aannemelijk volgens de Gezondheidsraad. Als een kind al eerder een corona-infectie heeft doorgemaakt, is de kans op MIS-C bij een volgende infectie heel erg laag.

Naar schatting hebben een derde tot twee derde van de kinderen in deze leeftijdsgroep al COVID-19 gehad. Voor deze kinderen is het vanuit individueel gezondheidsbelang niet per se nodig om gevaccineerd te worden tegen COVID-19. Toch kunnen andere overwegingen van ouders een rol spelen, bijvoorbeeld om mensen om zich heen te beschermen. Dit wil ik graag faciliteren. Het is ook voor kinderen die al een infectie hebben doorgemaakt veilig en mogelijk om gevaccineerd te worden. Vaccinatie kan ervoor zorgen dat kinderen minder indirect gezondheidsnadeel ondervinden van de pandemie. Zo is de kans kleiner dat door hoge viruscirculatie beperkende maatregelen nodig zijn die een negatieve invloed hebben op kinderen. Hierbij wil ik wel benadrukken dat het niet te zeggen is in welke mate maatregelen voorkomen kunnen worden door vaccinatie.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het zeer belangrijk is om actief informatie te verstrekken over coronavaccinatie aan de ouders en de kinderen tussen 5 en 12 jaar, die vanaf eind januari 2022 gevaccineerd kunnen worden? Zo ja, welke acties heeft u al ondernomen om deze informatie te verstrekken?

Antwoord 2

Ja, deze mening deel ik. We vinden het belangrijk zoveel mogelijk objectieve informatie bij ouders onder de aandacht te brengen zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken voor het wel of niet vaccineren van hun kind. Hiervoor werken wij nauw samen met onder andere het RIVM, GGD GHOR, de NVK, AJN, het CBG en ActiZ. Ouders hebben vanaf 18 januari jl. een informatiepakket toegestuurd gekregen. Dit pakket betreft een informatiebrief over de COVID-19-vaccinatie voor kinderen, informatie over de registratie van de vaccinatie, een gezondheidsverklaring en informatie in het kort over het vaccin. De informatiebrief is ook beschikbaar in het Engels, Turks, en Arabisch. Voor aanvullende informatie kunnen ouders terecht op coronavaccinatie.nl/kinderen. Naast uitgebreide informatie verwijzen we daar naar diverse informatiebronnen. Zoals filmpjes, achtergrondartikelen, de website van het RIVM, de keuzehulptool en het telefoonnummer waar ouders terecht kunnen om met een onafhankelijke zorgprofessional te spreken. De komende tijd worden deze informatiebronnen verder uitgebreid met onder andere een folder, praatplaat en een Steffie-module voor een gesproken toelichting en middelen in andere talen dan het Nederlands.

Vraag 3

Heeft u een communicatieplan opgesteld voor de voorlichting van kinderen en ouders over coronavaccinatie, met specifiek aandacht voor de kinderen tussen 5 en 12 jaar? Zo ja, wilt u dit plan delen met onze Kamer? Zo nee, waarom is hier geen plan voor opgesteld?

Antwoord 3

Voor het vaccineren van kinderen tussen de 5 en 12 jaar is door het RIVM een projectplan opgesteld. De communicatie en informatievoorziening is hier onderdeel van. Er is door het RIVM een werkgroep opgericht met VWS, GGD GHOR, de NVK, AJN, het CBG en ActiZ. Binnen de werkgroep zijn de aandachtspunten en de zorgen binnen de verschillende partijen uitgebreid besproken, en afspraken gemaakt over de uitingen die via de verschillende kanalen gedaan worden. De uitingen zijn voorafgaand aan publicatie met de werkgroep gedeeld, en gecontroleerd en aangepast op de correctheid en overeenkomst van de inhoud. Naast de communicatiematerialen zoals in het antwoord op vraag 2 genoemd, zijn ook de vakgroepen en huisartsen op de hoogte gebracht, zodat zij paraat staan met informatie wanneer ouders hier behoefte aan hebben.

Vraag 4

Bij welke instanties kunnen ouders en kinderen terecht voor vragen over coronavaccinatie? Zijn huisartsen, schoolartsen, etc. voorzien van voorlichtingsmateriaal specifiek over het vaccineren van kinderen tussen 5 en 12 jaar? Zijn er ook informatiepunten op openbare plekken zoals bij bibliotheken en pleinen over vaccinatie van kinderen?

Antwoord 4

Het is aan ouders om een keuze te maken over het vaccineren van hun kinderen. Samen met het RIVM, GGD GHOR, de NVK, AJN, het CBG en ActiZ is een breed palet van informatiemiddelen tot stand gekomen waarin zij het antwoord vinden op hun vragen en die zij kunnen gebruiken om een goede afweging te maken. Deze middelen worden verspreid via het netwerk en de kanalen van de genoemde partijen.

In het palet van middelen hebben we ook producten opgenomen die ouders kunnen gebruiken om het gesprek over de vaccinatie aan te gaan met hun kinderen. Kinderen moeten namelijk vooral bij hun eigen ouders terecht kunnen met vragen. Wij zien het als onze taak om ouders de tools te bieden om de vragen van hun kinderen te kunnen beantwoorden.

Ouders kunnen op hun beurt met vragen terecht bij onder andere de telefoonlijn van vragenovercorona.nl. Daar zijn onafhankelijke zorgprofessionals beschikbaar om hun te woord te staan.

Vraag 5

Hanteert u een specifieke doelgroepenbenadering bij de voorlichting van kinderen over coronavaccinatie? Hoe garandeert u dat naast hun ouders, ook de kinderen op een voor hen begrijpelijke en toegankelijke wijze worden geïnformeerd?

Antwoord 5

Zoals ik in het antwoord op vraag 2 heb aangegeven, is er ook een speciale praatplaat voor kinderen in ontwikkeling en een Steffie-module met gesproken uitleg over de coronavaccinatie. Ook het CBG maakt een visuele uitleg voor kinderen van 8 t/m 11 jaar.

Vraag 6

Deelt u onze zorgen over de verspreiding van desinformatie over het vaccineren van kinderen tegen het coronavirus? Zo ja, welke acties heeft u ondernomen om desinformatie over het vaccineren van kinderen tegen te gaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Ja, deze zorgen deel ik. Desinformatie is een belangrijk punt van aandacht. Ik vind het belangrijk dat mensen op basis van de juiste informatie een keuze maken over vaccineren. Dit is niet alleen voor de kinderen van belang, maar ook voor de vaccinatiecampagne in het algemeen. Onze strategie is om tegenover desinformatie onze eigen feitelijke en juiste informatie te zetten, zonder direct te reageren op de afzender en zonder deze informatie te classificeren als desinformatie. Volgens deskundigen heeft dat namelijk geen toegevoegde waarde. Op deze manier kan bovendien discussie voorkomen worden en krijgt de desinformatie geen extra podium. Het uiteindelijke doel van de desinformatie-aanpak is om de informatiepositie van de burgers te verstevigen. Op dit moment wordt de aanpak geïntensiveerd op twee routes, namelijk door meer kennis over desinformatie te verspreiden en zo bewustwording te creëren, en door meer kennis over specifieke onderwerpen waarover veel desinformatie rond gaat te verspreiden.

Voor wat betreft het verspreiden van de kennis over desinformatie is er een «Handreiking Desinformatie in coronatijd» opgesteld en verspreid (zie coronavaccinatie.nl/handreiking). Deze handreiking is bedoeld voor mensen in de zorg, onderwijs of andere publieke beroepen. Dit zijn sectoren die veel in aanraking komen met kinderen. In de handreiking staan praktische voorbeelden, handvatten en tips over hoe desinformatie te herkennen en hoe ermee om te gaan. Dit is ook toepasbaar op desinformatie over het vaccineren van kinderen. Datzelfde geldt voor de nieuw te ontwikkelen Steffie-module over desinformatie. Hierin wordt op eenvoudige wijze uitleg gegeven over desinformatie.

Informatie over actuele onderwerpen is te vinden op coronavaccinatie.nl en wordt vertaald naar diverse middelen. Voorbeelden hiervan zijn blogartikelen, folders, Steffie-modules en praatplaten. Deze middelen worden via partners verspreid.

Zoals ik in het antwoord op vraag 2 heb aangegeven is er voor ouders van kinderen van 5 t/m 11 jaar een speciale webpagina (coronavaccinatie.nl/kinderen). Ook hebben ouders een informatiepakket van het RIVM gekregen.

In aanvulling daarop werken we aan onder andere een folder, een praatplaat en een Steffie module. Via sociale media geven we antwoord op de meest gestelde vragen van ouders met verwijzingen naar de juiste bronnen.

Vraag 7

Erkent u dat ook voor de ouders die niet goed Nederlands spreken, analfabeet of digibeeet zijn de juiste informatie over coronavaccinatie van kinderen toegankelijk moet zijn? Zo ja, hoe zorgt u hiervoor? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

De informatie over de coronavaccinatie voor kinderen moet zeker voor alle ouders begrijpelijk en toegankelijk zijn. Ook voor ouders die de Nederlandse taal niet goed beheersen, niet taalvaardig zijn of geen gebruik maken van online informatiebronnen. Daarom zorgen we voor on- en offline middelen in verschillende talen, visuele middelen en middelen met een gesproken uitleg. Daarnaast kunnen ouders die met een onafhankelijke zorgprofessional willen spreken terecht bij de telefoonlijn van vragenovercorona.nl.

Vraag 8

Deelt u de mening dat voor goede naleving van de coronamaatregelen draagvlak essentieel is? Zo ja, hoe creëert u dit draagvlak bij ouders en hun kinderen? Op welke manier wordt het belang van goede ventilatie, het dragen van mondkapjes en het zelftesten aan kinderen overgebracht?

Antwoord 8

Ja, deze mening deel ik. Het Ministerie van OCW voorziet scholen en instellingen van informatie en communicatiemiddelen, zodat zij personeel, studenten, leerlingen en ouders kunnen informeren over de coronamaatregelen op gebied van o.a. ventilatie, mondkapjes en zelftesten. Hiervoor zijn er o.a. handreikingen, instructievideo's, voorbeeldbrieven voor ouders/verzorgers, flyers, posters, visuals, etc. beschikbaar. Verder worden in de groepen 6 t/m 8 gratis zelftesten aangeboden. Ventilatie als maatregel tegen het coronavirus wordt meegenomen in de massamediale «Alleen Samen» campagne, die gericht is op de hele samenleving en dus ook op ouders en kinderen. In het onderwijs wordt daarnaast altijd aandacht besteed aan actualiteiten, dus vanzelfsprekend ook aan corona en de maatregelen daartegen. Het belang van goede ventilatie wordt benadrukt richting leraren, schoolleiders, ondersteunend onderwijspersoneel en schoolbestuurders. Het kabinet heeft hiervoor in 2020 € 360 miljoen vrijgemaakt waarvan € 200 miljoen voor een subsidieregeling («Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen»). De afgelopen jaren was hier al aandacht voor via de ventilatiepagina op Lesopafstand.nl, de pagina «Corona en ventilatie schoolgebouwen» op rijksoverheid.nl en via communicatie vanuit partijen als: kenniscentrum Ruimte-OK, PO-Raad, VO-raad en VNG.

Vraag 9

Op welke wijze zullen jongeren tussen de 12 en 18 jaar over de boostercampagne worden geïnformeerd?

Antwoord 9

Op dit moment zijn de boostervaccinaties voor jongeren in deze leeftijdsgroep nog niet door het EMA goedgekeurd. Wel heeft mijn voorganger op 29 december jl. een adviesaanvraag gedaan bij de Gezondheidsraad over het al dan niet aanbieden van boostervaccinaties aan jongeren tussen de 12 en 18 jaar, vooruitlopend op het advies van het EMA. Het advies van de Gezondheidsraad heb ik vorige week ontvangen. En ik zal op zeer korte termijn een besluit hierover nemen. Op basis van dit besluit wordt de communicatie en voorlichting ingericht.

Vraag 10

Wat betekent het invoeren van een verlooptdatum voor het vaccinatiebewijs voor jongeren onder de 18 jaar die geen booster kunnen krijgen? Klopt het dat zij alleen nog via een herstelbewijs of testbewijs toegang zullen hebben tot locaties waar een coronatoegangsbewijs geldt als hun vaccinatiebewijs verlopen is?

Antwoord 10

Voor het reizen met behulp van een Digitaal Corona Certificaat (DCC) heeft de Europese Commissie een aanpassing van de verordening DCC doorgevoerd en een gedelegeerde handeling gepubliceerd. Die stelt dat vaccinatiebewijzen per 1 februari 2022 voor 18 jaar en ouder maximaal 270 dagen geldig zijn vanaf het moment dat de laatste vaccinatie is gezet. Deze geldigheidsduur geldt niet voor jongeren onder 18 jaar. Deze nieuwe regeling is als zodanig rechtstreeks werkend binnen alle lidstaten.

De regels omtrent het coronatoegangsbewijs (ctb) zijn een nationale aangelegenheid. Het kabinet overweegt om een geldigheidsduur ook voor het coronatoegangsbewijs te laten gelden. Wanneer dit besluit definitief genomen is, dan zal het kabinet dit wijzigen in de Tijdelijke regeling maatregelen COVID-19 (Trm). Ik heb uw Kamer op 28 januari jl. geïnformeerd dat deze wijziging niet voor 4 februari 2022 in werking zal treden, gelet op de gestelde vragen en de mogelijkheid voor uw Kamer om de beantwoording zorgvuldig te bestuderen. Het gaat hier ook over de geldigheidsduur van het ctb voor personen van 18 jaar en ouder. Jongeren van tot 18 jaar zijn uitgezonderd van een geldigheidsduur voor een ctb op basis van vaccinatie, omdat zij (nog) niet de mogelijkheid hebben een boostvaccinatie te laten zetten. Het wordt onwenselijk geacht om deze doelgroep 270 dagen na vaccinatie geen ander alternatief te geven dan testen.

Vraag 11

Kunt u deze vragen voor 20 januari 2022 beantwoorden?

Antwoord 11

Helaas is dat niet gelukt.